

SODOBNI IZRAZ TRADICIONALNE UMETNOSTI

Predstavitev in prikaz japonske tradicionalne obrti izdelave lesenih mask za gledališče »nō«

Tradicionalno japonsko gledališče »nō« ali »nogaku« je vrsta japonske klasične glasbene drame, ki jo uprizarjajo od 14. stoletja. Pomemben element te gledališke vrste so maske, imenovane »omote«, ki so tradicionalno izrezljane iz lesa japonske ciprese in poslikane z naravnimi pigmenti. Danes obstaja približno 450 različnih mask, ki jih v osnovi delimo v šest vrst. Nekatere so zelo reprezentativne in se pogosto pojavljajo v različnih igrach, druge pa so zelo specifične in so v uporabi redko. Maske izražajo spol, starost in družbeni status likov, igralci pa z njimi uprizarjajo mlade, stare moške, ženske ali nečloveške like, na primer božanstva, demone ali živali.

Slovenijo bo med 18. in 22. novembrom obiskal rezbrar Hideta Kitazawa, specializiran za izdelavo mask in šinto templjev. Kitazawa je diplomiral leta 1991 iz gozdarstva na tokijski univerzi za kmetijstvo in tehnologijo ter se kasneje posvetil intenzivnemu študiju rezbarstva, najprej pod mentorstvom očeta Ikkyouja Kitazawe, od leta 1993 pa pod mentorstvom mojstrskega rokodelca Michihika Ita. Kitazawa je prejel številna priznanja, med drugim leta 1997 priznanje za izjemnega mladega rokodelca in leta 2003 nagrado direktorja gledališča no iz Yokohame. Leta 2014 mu je župan mesta Katsushika v Tokiu podelil naziv mojstra rezbarja. Svoje izdelke je razstavljal doma in na tujem, njegove maske pa uporabljajo številni »nō« in »kyogen« igralci, pa tudi mnogi tujci.

Kitazawa o svojem delu pove: »Pri izdelavi tradicionalnih izdelkov zelo previdno uporabljam tehniko, ki sem se je naučil od mentorja in njegovih prednikov. Kljub temu pa me tradicija ne omejuje, ampak v uporabi tehnike za ohranjanje te umetnosti vedno iščem nove izzive. Sodelovanje v mednarodnih projektih mi je omogočilo odkritje številnih novih možnosti uporabe te tradicionalne obrti. Seveda moram nadaljevati s študijem vseh vidikov te tradicionalne obrti, a si želim še povečati svoje mednarodne aktivnosti ter tako širiti svoje znanje.«

V sklopu svojega obiska bo Kitazawa 19. novembra ob 11. uri v Slovenskem etnografskem muzeju izvedel predstavitev in prikaz tradicionalne obrti izdelave lesenih mask, ki jo bomo začeli s kratkim predavanjem dr. Klare Hrvatin o tradicionalnem japonskem gledališču »nō«. Vstop na dogodek je prost.

